

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 30 април 2019 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: март 2019 година

- Во март, просечната каматна стапка на вкупните кредити и натаму се намалува и се сведе на 5,26%, што претставува пад од 0,02 п.п. во однос на претходниот месец. На годишна основа, оваа каматна стапка е намалена за 0,41 п.п. Просечната каматна стапка на вкупните депозити и натаму е на нивото од 1,42%, без промени во последните три месеци, додека во однос на март минатата година е намалена за 0,06 п.п.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените² кредити, во текот на март, забележа месечно зголемување од 0,08 п.п. и изнесува 4,84%, додека споредено на годишна основа, кај оваа каматна стапка е остварено намалување од 0,08 п.п. Просечната каматна стапка на новопримените депозити изнесува 1,42% и на месечна и годишна основа се намали за 0,14 п.п. и 0,05 п.п., соодветно.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити³

	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018	1.2019	2.2019	3.2019
во % на годишно ниво							
Вкупни кредити	5.67	5.57	5.46	5.33	5.30	5.28	5.26
Корпоративен сектор	5.03	4.92	4.77	4.63	4.59	4.57	4.54
Домаќинства	6.35	6.25	6.17	6.08	6.03	6.02	6.01
Новоодобрени кредити	4.92	4.97	4.86	4.49	4.77	4.76	4.84
Корпоративен сектор	4.61	4.64	4.58	4.30	4.43	4.33	4.53
Домаќинства	5.56	5.53	5.39	5.03	5.41	5.54	5.49
Вкупни депозити	1.48	1.45	1.42	1.41	1.42	1.42	1.42
Корпоративен сектор	1.69	1.63	1.71	1.69	1.72	1.74	1.74
Домаќинства	1.45	1.43	1.39	1.38	1.38	1.38	1.38
Новопримени депозити	1.47	1.29	1.57	1.40	1.44	1.56	1.42
Корпоративен сектор	1.08	0.89	1.49	1.04	1.29	1.26	1.15
Домаќинства	1.79	1.55	1.60	1.60	1.49	1.69	1.63

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види методологија

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промени на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

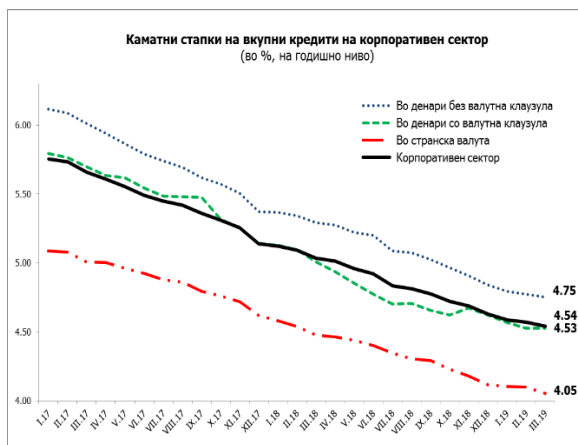
³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informaci/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозити/кредити (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

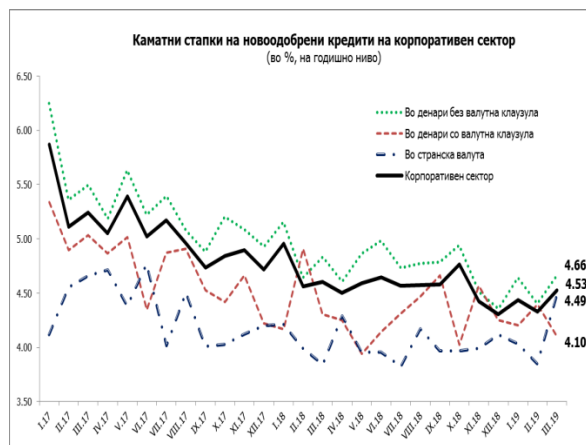
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁴

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор, во март, оствари месечен пад од 0,03 п.п. и изнесува 4,54%. Падот произлегува од намалувањето на каматните стапки на кредитите во странска валута и на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,05 п.п. и 0,02 п.п., соодветно), при непроменета каматна стапка на денарските кредити со валутна клаузула. Просечната каматна стапка на вкупните кредити е намалена за 0,49 п.п. во однос на март 2018 година.

Извор: НБРСМ.

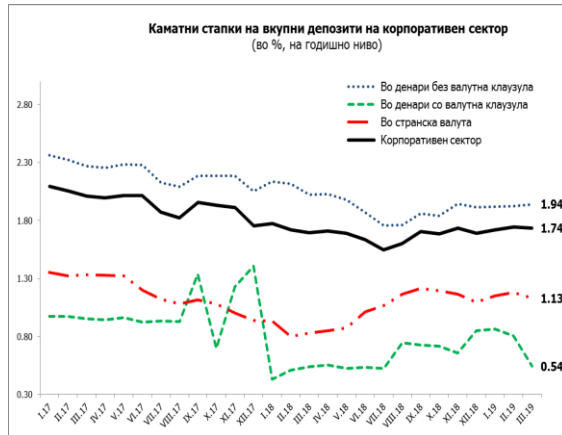

- Во март, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор е зголемена за 0,20 п.п. во однос на претходниот месец и изнесува 4,53%. Нагорната месечна промена се должи на зголемувањето на каматните стапки на кредитите во странска валута и на денарските кредити без валутна клаузула (од 0,64 п.п. и 0,25 п.п., соодветно), при остварен пад кај каматната стапка на денарските кредити со валутна клаузула (од 0,30 п.п.). Анализирани на годишна основа, оваа каматна стапка е намалена за 0,08 п.п.

⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРСМ.

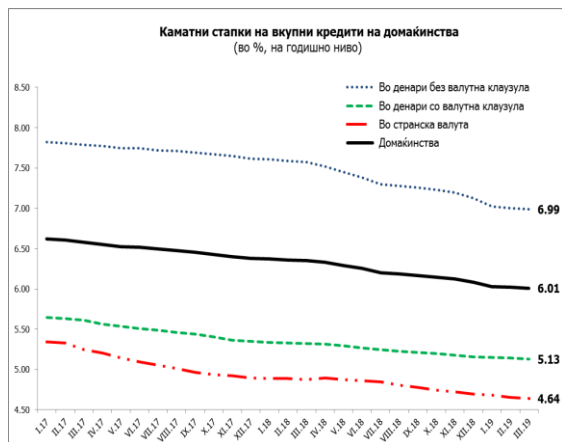
- Каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, во март, беше непроменета во однос на претходниот месец, односно изнесуваше 1,74%. Во споредба со март минатата година, каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор оствари зголемување од 0,05 п.п.
- Мартовската просечна каматна стапка на новопримените депозити⁵ на корпоративниот сектор е намалена за 0,11 п.п. на месечна основа и изнесува 1,15%. Притоа, надолната месечна промена произлегува од намалувањето на каматните стапки на депозитите во странска валута и на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,17 п.п. и 0,10 п.п., соодветно), при непроменета каматна стапка на денарските депозити без валутна клаузула. На годишна основа, оваа каматна стапка бележи раст од 0,07 п.п.

⁵ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекинот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозит од корпоративниот сектор.

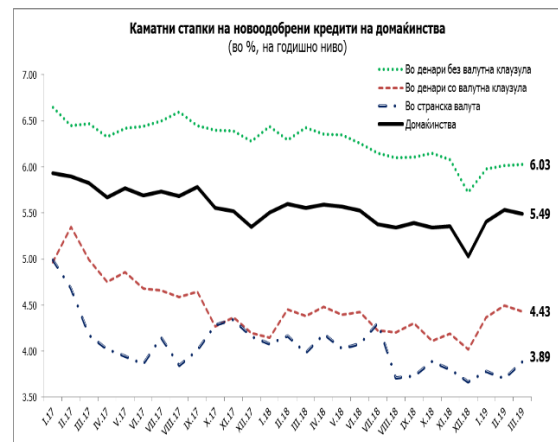

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

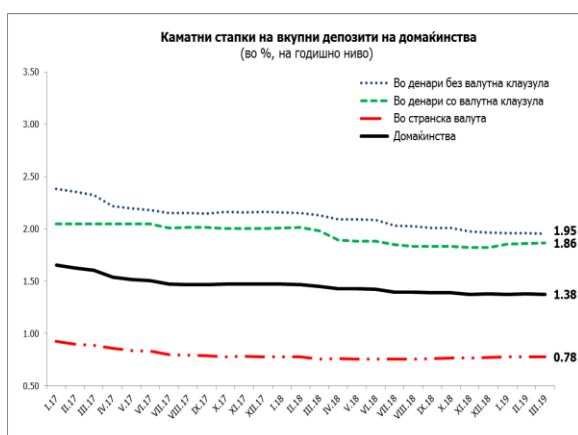
2. Каматни стапки на домаќинствата⁶

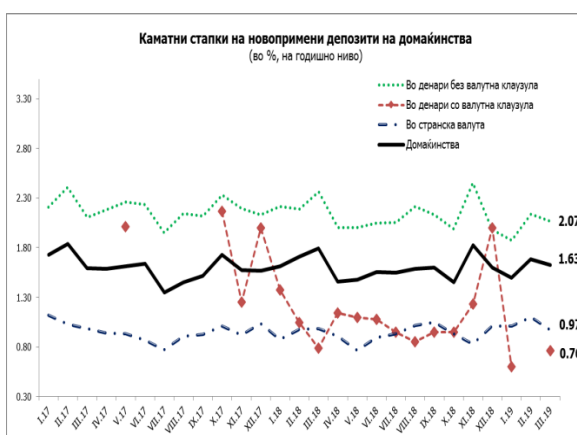
Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата, во март, бележи минимално намалување од 0,01 п.п. и изнесува 6,01%. Месечното намалување произлегува од падот кај сите компоненти на оваа категорија: каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула и на кредитите во странска валута (за 0,01 п.п., соодветно). Кај оваа каматна стапка, на годишна основа е забележано намалување од 0,34 п.п.
- Во март, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата изнесува 5,49% и забележа месечен пад од 0,05 п.п. Надолната промена во целост се должи на намалувањето на каматната стапка на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,07 п.п.), во услови на раст на каматните стапки на кредитите во странска валута и на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,19 п.п. и 0,01 п.п., соодветно). Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата е пониска за 0,07 п.п. во однос на март минатата година.

Извор: НБРСМ.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата петти месец по ред се задржа на нивото од 1,38%. Споредено на годишна основа, оваа каматна стапка е пониска за 0,07 п.п.
- Во март, просечната каматна стапка на новите депозити на домаќинствата⁷ изнесува 1,63%, што претставува месечно намалување од 0,06 п.п. Надолното поместување кај оваа категорија произлегува од промените кај сите компоненти. Имено, кај каматните стапки на депозитите во странска валута и денарските депозити без валутна клаузула е остварено намалување од 0,13 п.п. и 0,07 п.п., соодветно. Истовремено, каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула во март изнесува 0,76%, за разлика од претходниот месец кога банките и штедилниците не примиле ваков вид депозити. Анализирани на годишна основа, кај оваа каматна стапка е остварена надолна промена од 0,16 п.п.

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-ponderirani-kamatni-stapki-na-bankite-i-stedilnicite-nova-metodologija-od-januari-2015-godina.nspix>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 31 мај 2019 година (референтен пресек заклучно со април 2019 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/ 110/ 108).

⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.